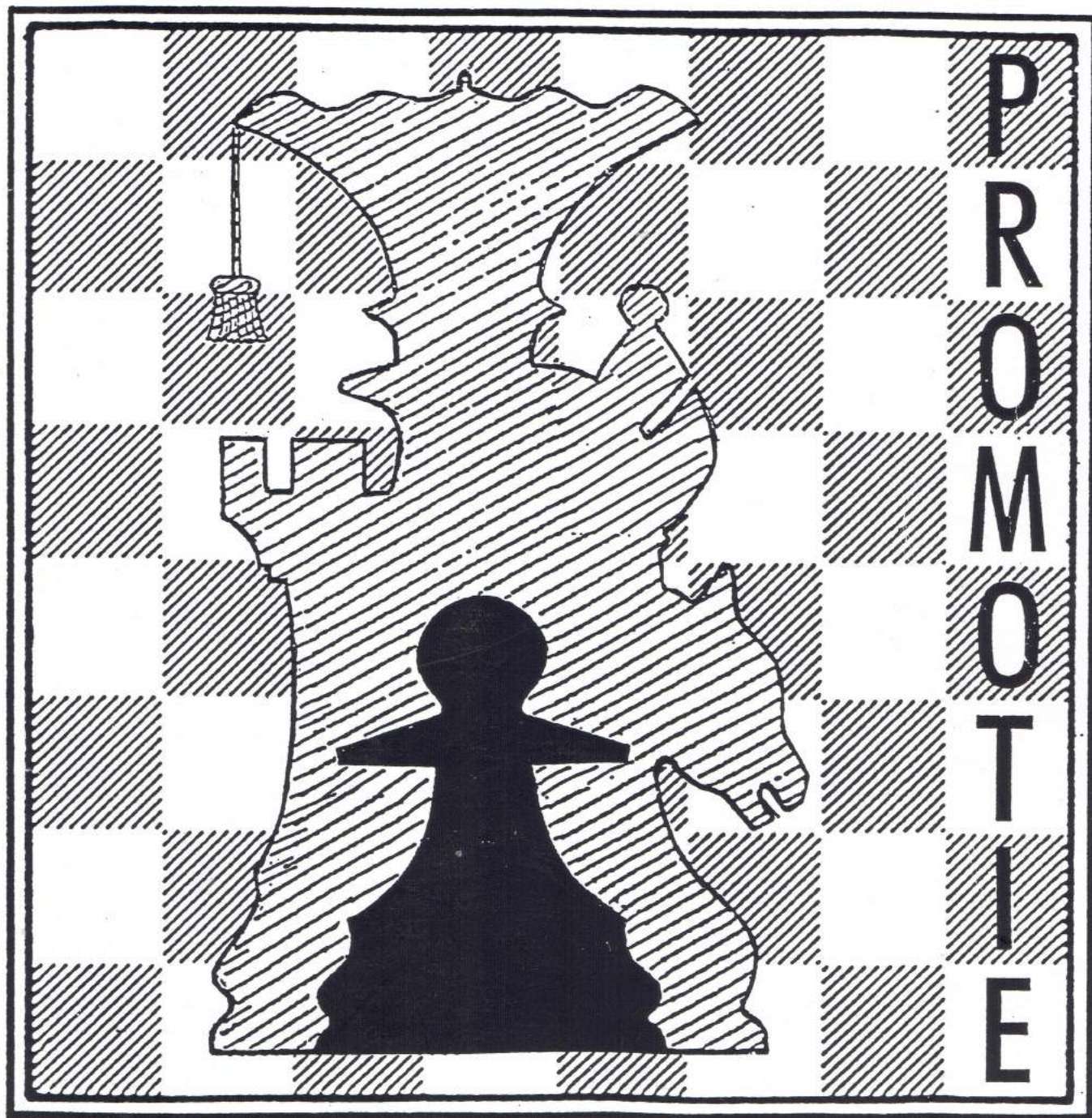

schaakvereniging
promotie

jaargang 43-1

ZOETERMEER

---S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	210932
Penning	G. Swart, Juweellaan 568,	617016
meester:	Postrekening No. 2405362 [Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) f170; junioren (16 t/m 19 jr) en veteranen (65+) f120; aspiranten (t/m 15 jr) f85; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:	G. Eggink, van Reesstraat 36, Den Haag	070-3838381
Wedstrijdleader extern:	F.M. Martens, Kaagkade 2,	312343
Jeugdcommissie:	C. Schoon (jeugdleader), Gooiland 1,	211471
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	416170
	H. Buiten (interne comp.), Dr A. Schweitzer- laan 31, Benthuisen	316292
	M. van Staden (lessen), Nervilijn 14,	422210
Algemeen adjunct:	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	413367
Redactie: J.W. Meijer		413367
	M. Nepveu	169981

---INHOUD

1. Op zes zesentwintigste	Gerhard Eggink
3. De externe competitie 1994/1995	Frans Martens
6. Nieuws uit de Haagse Schaakbond	Frans Martens
7. Schuilhoeken	Hans Meijer
10. Berliner Sommer '94	Manuel Nepveu
14. Flaters in Berlijn	Bernard Bannink
15. Lärmschutz in Berlijn	Henk Noordhoek
17. De Russische kwaliteit	Manuel Nepveu
21. Een kritische blik	Mildo van Staden
23. Stellingsgeluk	Mildo van Staden
26. De Opening 2: Dame-Indisch	Jacques Vermeulen
29. Een nieuw seizoen	Gerard Swart
30. Ledenlijst 1994	Otto Berger

---REDAKTIONEEL

Beste Vrienden en Vriendinnen!

Lang hebt U moeten wachten op deze editie van ons clubblad en hier is zij. Schaakbonds-perikelen, het wel en wee van de in- en externe, het wordt U in dit nummer uit de doeken gedaan.

De avonturen van zekere heren in Berlijn, de kritische blik van een Mildo en het Dame-Indisch uitgelegd door Vermeulen, het is het lezen (en het bestuderen!) alleszins waard.

Doctor doceert en Swart begeert... uw contributie.

Tenslotte bevat dit nummer de nieuwe ledenlijst.

Veel plezier, de Redactie.

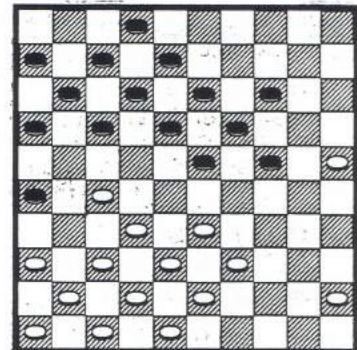

OP ZES ZESENTWINTIGSTE

Na zes van de zesentwintig speelronden in de interne competitie van dit jaar is er uiteraard nog niets te zeggen over wie er dit jaar kampioen gaat worden. Daar zal ik me dan ook niet druk over maken. Ook over de externe competitie maak ik me niet druk: dat doet onze wedstrijdleader extern wel. Ik maak me zelfs

niet druk over overvallers die onze steunpilaar aan het eerste bord van het eerste omver trachtten te brengen (waren dat niet de tegenstanders uit de volgende ronde?). Nee, waar ik me zorgen over maak is het toenemende gesjoemel met de regels.

Neem nu nevenstaande stelling, afkomstig uit de partij Nelissen-Van der Zanden, de stand in de 35e minuut van de tweede helft. Bij deze stand, waarin de kopman van de witploeg duidelijk in winnende positie verkeert, bestond het Van der Zanden 4 sans te bieden. 4 sans! Vier! Uiteraard ging Nelissen in beroep tegen dit boude bod (helaas was de wedstrijdleader niet aanwezig), maar hij kon niet op tegen het volgende wat Van der Zanden zei: "Als je dat niet accepteert daag ik je uit voor 50 over rood (kader 47/1)". Nelissen stond sprakeloos. Zijn zwarte band was hier nutteloos, ondanks de 56% balbezit, de bolletjestrui en het thuisvoordeel. Hij nam Van der Zanden nog wel in een Yuko, maar wist dat hij het Grand Slam wel kon vergeten. Onnodig te zeggen dat beide spelers na afloop niet nog even samen nog wat gingen drinken. Helaas. Kunt u het zich voorstellen, dat dit mij nachtenlang uit mijn slaap houdt? Help!

Desondanks is het tot nog toe best een leuk seizoen. Veel koplopers, veel en lang grote schommelingen in de ranglijst, enfin, er is nog niets over te zeggen. Gelukkig maar, want waar ik een grote hekel aan heb is van die "als dit, als dat, dan zo, ja, maar, als zus, dan zo, mits...." verhalen. Daar schiet toch niemand iets mee op. Laat ik ermee volstaan te hopen dat het een leuk en gezellig seizoen blijft.

Gerhard Eggink

"...Promotie heeft tegenwoordig opmerkelijk homogene teams. Ware idylles van eensgezindheid. Dat heb ik wel anders meege maakt. De jeugd van tegenwoordig mag dan karakterloos en genotziek zijn, ruziemakers zijn het niet. Alle agressies worden daarheen gericht, waar ze thuishoren: bij de teamleader..." (vrij naar JH Donner, 1972)

Ranglijst na ronde 6

Plts	Spelersnaam	Score
1	H. Noordhoek	730
2	J. Kalkwijk	729
3	M. Nepveu	711
4	W. Wijks	709
5	B. Bannink	694
6	W. Broekman	667
7	W. Tsai	663
8	J. Mostert	641
9	F. de Hoog	601
10	J. Bij de Vaate	574
11	J. Duijvesteijn	558
12	H. Knops	549
13	R. Perluka	548
14	E. Perluka	545
15	H. Boerkamp	519
16	J. Koster	515
17	J. Blankespoor	511
18	G. Eggink	506
19	J. van Wijnen	499
20	S. Bakker	494
21	H. Breugem	489
22	B. van de Graaf	477
23	R. Karsdorp	475
24	J. Stoop	473
25	H. van der Wijk	460
26	N. Peerdeman	440
27	P. Briggeman	435
28	E. Verwiel	434
29	H. Breuker	430
30	N. Veldhuizen	430
31	H. Kuipers	429
32	R. Kunnen	421
33	F. Hoorweg	418
34	F. Boersma	412
35	H. Luitjes sr	410
36	O. Berger	410
37	G. Swart	409
38	H. Tan	404
39	D. van Nies	401
40	R. Matai	398
41	J. van de Berg	394
42	F. Martens	394
43	G. Toxopeus	390

Plts	Spelersnaam	Score
44	J. Veldhuizen	369
45	L. de Vries	363
46	H. Pronk	355
47	J. Vermeulen	343
48	H. Buiten	335
49	R. Thoutenhoofd	334
50	W. Jutte	310
51	H. de Jongh	305
52	H. Smienk	297
53	F. Glasbergen	297
54	G. van Ginkel	294
55	M. van Staden	285
56	P. den Blaauwen	284
57	F. van Slooten	281
58	P. Cuijpers	271
59	M. Hageman	266
60	H. Luitjes jr	266
61	E. Hageman	266
62	H. Bragonje	257
63	S. Vloemans	246
64	J. Lipka	243
65	T. van Dorp	240
66	E. Muilwijk	237
67	G. van der Harst	234
68	R. de Vries	232
69	P. Tromp	230
70	G. van der Burg	228
71	R. Minnema	227
72	A. Prein	220
73	C. Schoon	214
74	A. van de Peut	189
75	J. Kieven	188
76	J. Hagoort	186
77	E. Trommel	175
78	G. Pribnow	162
79	N. Koolen	159
80	J. Vossepoel	155
81	B. Mels	154
82	A. van Zuilen	145
83	J. van der Ploeg	142
84	L. van de Meeberg	95
85	J. van Lier	93

>> alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen

EXTERNE COMPETITIE 1994/1995

Bij het verschijnen van dit clubblad zijn de eerste zetten in de externe competitie alweer verricht. De KNSB-teams (Promotie 1 en 2) hebben zelfs al twee ronden achter de rug. De HSB-ploegen (Promotie 3 t/m 10) hebben er één ronde opzitten. Promotie 2 heeft in zijn tweede wedstrijd zijn eerste KNSB-matchpunt gepakt; Promotie 1 staat op twee uit twee.

Het bestuur heeft dit jaar voor de samenstelling van de verschillende teams een commissie geformeerd (bestaande uit W. Broekman, J. Kalkwijk, G. Eggink en ondergetekende). Daarvóór heeft de jeugdcommissie ook de gelegenheid gekregen haar opvattingen kenbaar te maken.

In navolging van vorig jaar heeft ook dit jaar, en wel afgelopen dinsdag 18 oktober, een 'tallentest' plaatsgevonden. De krachtsverhoudingen lijken minder ver uiteen te lopen dan vorig jaar. Het vierde hield het derde op $3\frac{1}{2}$ - $3\frac{1}{2}$, prima. Evenzo hield het achtste het zevende op 3 - 3, prima. Het zesde wist zelfs het vijfde te verslaan, bravo! Gelukkig maar voor de opstellers uit de commissie waren er voldoende invallers bij de tallentest (zie de gedetailleerde uitslagen hieronder) om nooit helemaal zeker te weten of er heel misschien toch een tekortkoming in de opstellingen zit.

Uitslagen en standen

KNSB 2e klasse B

1e ronde

Weenink	-	Lange Rochade	3 - 5
Promotie	-	Rothmans	4 - 4
ZSC/Saende	-	DD 2	$5\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$
PION	-	LSG 2	$3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$
Stukkenjagers	-	De Wolstad	5 - 3

2e ronde

Lange Rochade	-	De Wolstad	3 - 4 (4 - 4 prognose)
LSG 2	-	Stukkenjagers	3 - 5
DD 2	-	PION	2 - 6
Rothmans	-	ZSC/Saende	2 - 6
Weenink	-	Promotie 1	4 - 4

In de eerste ronde kwam Promotie 1 niet verder dan 4 - 4 tegen het niet zo heel sterke Rothmans uit Zevenaar. Winst was er aan de borden 6 t/m 8, voor Nepveu, Noordhoek en Kalkwijk. In de tweede ronde moest het eerste op reis naar Beverwijk om aan te treden tegen Weenink, dat vorig jaar in de race om het kampioenschap pas in de eindfase de eer aan Paul Keres moest laten. De neergang begon toen met een nederlaag tegen Promotie. Dit keer bleef het eerste steken op 4 - 4, met volle punten voor Bannink, Meijer en Nepveu (die dit jaar als aanvoerder fungeert; staat ie daarom op 2 uit 2?). Het behoorlijke wedstrijdresultaat werd na afloop bij thuiskomst flink overschaduwd door de beroving van Bernard Bannink tijdens het "pinnen" bij de giromaat in de omgeving van het clubgebouw. Los van het verloren geld liep hij ook nog een fikse verwonding op. Treurig, zoals het niet schakend deel der natie wegzakt in criminaliteit. De volgende match is thuis tegen het sterk voor de dag komende - net gepromoveerde- Lange Rochade uit Alkmaar.

KNSB 3e klasse D

1e ronde

Spijkenisse	-	Groenoord	3½ - 4½
Promotie 2	-	ORTEC/CSV 2	2½ - 5½
Amstelveen 3	-	Nieuwendam	3½ - 4½
HSG 3	-	HWP (Z) 2	4 - 4
Cap Volmac 3	-	Messemaker	4 - 4

2e ronde

Groenoord	-	Messemaker	5½ - 2½
HWP (Z) 2	-	Cap Volmac 3	3 - 5
Nieuwendam	-	HSG 3	4½ - 3½
ORTEC/CSV 2	-	Amstelveen 3	6½ - 1½
Spijkenisse	-	Promotie 2	4 - 4

Promotie 2 debuteerde in de KNSB met een -te stevig uitgevallen- nederlaag. In het eigen clubgebouw (nu Promotie 1 en 2 tegelijk thuis spelen is het Dorpshuis in de Dorpsstraat te klein geworden) moest het zijn meerdere erkennen in ORTEC/CSV 2, wiens 1e overigens in de hoofdklasse (!) uitkomt en na twee ronden aan de leiding gaat. Perluka en Duijvesteijn wisten te winnen. In de 2e ronde ging het in Spijkenisse tegen de gelijknamige ploeg een stuk beter. Bakker, Koster en andermaal (!) Perluka zorgden voor drie punten. Met de remises van Boerkamp en van der Wijk stond Promotie 2 daarmee op 4 punten. Tot heel laat zag het ernaar uit dat aanvoerder Jan Blankespoor het "½-je" nodig voor een zege zou binnenhalen, maar op de 69e zet ging er helaas iets fout. Al met al mooi dat het eerste matchpunt binnen is. De volgende wedstrijd is 12 november thuis tegen het sterke Groenoord dat mede aan de leiding gaat. Steun van toeschouwers is van harte welkom!. De aansluitende thuiswedstrijd op 3 december tegen het onderaanstaande Amstelveen 3 lijkt een zeer belangrijke "vier punten" match te gaan worden. Maar eigenlijk riekt deze laatste opmerking naar ongepaste doemdenkerij. Natuurlijk gaan de spelers van het tweede de rest van het seizoen mijn ongelijk bewijzen.

KNSB Stand na 2 ronden

2B

ZSC/Saende	2	4	11½
Stukkenjagers	2	4	10
Lange Rochade	2	3	9 *
PION	2	2	9½
Promotie	2	2	8
LSG 2	2	2	7½
Weenink	2	1	7
De Wolstad	2	1	7*
Rothmans	2	1	6
DD 2	2	0	4½
*prognose			

3D

ORTEC/CSV 2	2	4	12
Groenoord	2	4	10
Nieuwendam	2	4	9
Cap Volmac 3	2	3	9
HSG 3	2	1	7½
Spijkenisse	2	1	7½
HWP (Z) 2	2	1	7
Messemaker	2	1	6½
Promotie 2	2	1	6½
Amstelveen 3	2	0	5

Uitslagen HSB-teams 1e ronde

Rijswijk 2	-	Promotie 3	3½ - 4½
Promotie 4	-	Revanche 1	6½ - 1½
GONA 1	-	Promotie 5	4½ - 3½

Promotie 6	-	Botwinnik 1	3 - 5
Promotie 7	-	Pomar 4	4½ - 3½
DSC 7	-	Promotie 8	1½ - 6½
Botwinnik 4	-	Promotie 9	6½ - 1½
Promotie 10	-	Revanche 2	4 - 4

De eerste ronde bracht enkele positieve en negatieve verrassingen. De ruime zeges van Promotie 8 in Delft en van Promotie 4 tegen Revanche ware positieve uitschieters. De grote nederlaag van Promotie 9 tegen stadgenoot Botwinnik viel tegen, terwijl het vijfde (ons eerste jeugdteam) van GONA had moeten winnen om de lichte titelaspiraties met daden kracht bij te zetten (maar met vijf invallers in de eerste de beste wedstrijd is het moeilijk kampioen worden, heren). Van Promotie 3 heb ik -en niet alleen ik- grote verwachtingen. De eerste wedstrijd winnen van Rijswijk 2 past in dit denkpatroon. Het verlies van Promotie 6 tegen Botwinnik 1 was (ruimer) ingecalculeerd, de nipte overwinning van Promotie 7 idem dito. Het nieuwste jeugdteam, Promotie 10, debuteerde met een gelijk spel. Mijn bewondering gaat uit naar R. Hylkema, die in zijn eerste externe HSB-wedstrijd moest aantreden tegen een -goed spelende- gecombineerd dove en blinde man. Ga er maar aanstaan.

Gedetailleerde uitlagen tallentest 18-10-1994

<u>Promotie 1</u>	-	<u>Promotie 2</u>	4 - 2
B. Bannink	-	J. Blankespoor	1 - 0
J.W. Meijer	-	W. Broekman	1 - 0
J. Bij de Vaate	-	H v.d. Wijk	1 - 0
M. Nepveu	-	J. Mostert	0 - 1
H. Noordhoek	-	H. Boerkamp	1 - 0
H. de Jongh	-	S. Bakker	0 - 1
<u>Promotie 3</u>	-	<u>Promotie 4</u>	3½ - 3½
F. Glasbergen	-	N. Veldhuizen	0 - 1
W. Wijks	-	H. Breugem	1 - 0
J. Stoop	-	G. Eggink	1 - 0
W. Tsai	-	M. Toxopeus	0 - 1
J. Tan	-	P. Briggeman	1 - 0
J. Veldhuizen	-	H. Buiten	0 - 1
H. Luitjes	-	R.Karsdorp	½ - ½
<u>Promotie 5</u>	-	<u>Promotie 6</u>	3 - 5
H. Knops	-	E. Verwiel	0 - 1
M. van Putten	-	F. van Slooten	0 - 1
R. Matai	-	O. Berger	1 - 0
P. Tromp	-	J. v.d. Berg	0 - 1
E. Hageman	-	Ma. v. Staden	½ - ½
M. Hageman	-	H. Pronk	0 - 1
F. Martens	-	R. de Vries	½ - ½
H. Bragonje	-	C. Schoon	1 - 0
<u>Promotie 7</u>	-	<u>Promotie 8</u>	3 - 3
F. Boersma	-	V. Sewkaransingh	1 - 0
J. Vermeulen	-	R. Minnema	0 - 1
N. Koolen	-	A. Prein	0 - 1
G. Pribnow	-	A. v.d. Ploeg	1 - 0
J. Kieven	-	L. v.d.Meeberg	1 - 0
G. v.d. Burg	-	G. van Ginkel	0 - 1

Nieuws uit de Haagse Schaakbond.

1. Bestuurscrisis

De HSB is op de najaarsvergadering van 21 september j.l. in een bestuurscrisis beland. De vergadering zette de jeugtleider af wegens financieel wanbeleid, en stuurde daarna ook de voorzitter weg omdat men vond dat deze eerder had moeten ingrijpen. Op 26 oktober zal een nieuwe jeugdleider worden gekozen en zal bekend worden welke nieuwe voorzitter beoogd wordt. Nadat o.a. onze vereniging al jaren pleit voor een strak en zuinig beleid bij de HSB en KNSB is dit een flinke tegenvaller, en het bestuur ziet met argusogen toe op voorstellen van de HSB om uit de financiële perikelen te geraken. Overigens stond de voormalige jeugdleider bekend als bekwaam en enthousiast organisator van jeugdwedstrijden. Hoewel Uw voorzitter en ondergetekende het bepaald geen pretje vonden in deze historische vergaderingen 'medeplichtig' te zijn aan de beschadiging van deze beide personen was ook voor ons met name terugtrekking van de jeugdleider noodzakelijk en onontkoombaar.

2. Nieuwe vereniging

In het Westland hebben drie verenigingen hun sterkste spelers 'in één pot' gestopt in de hoop dat zij daardoor na promotie uit de HSB-promotieklasse in de KNSB zullen kunnen gaan spelen. Daartoe is de vereniging 'Westlandse Schaakcombinatie' (WSC) opgericht. En heeft Schaakmat zijn plaats in de promotieklasse ingeleverd in ruil voor een plaats voor WSC. Als thuisbasis is het speellokaal van Schaakmat in Naaldwijk gekozen.

3. Instelling bekercompetitie

De HSB zal dit seizoen voor het eerst een club-bekercompetitie organiseren (viertallen). Spelers die in de KNSB uitkomen mogen niet meespelen. Jan Veldhuizen zal optreden als teamleider. Promotie is de eerste ronde vrijgeloot. Oplettende Promotiespelers zullen op 25 oktober kunnen zien dat een wedstrijd uit de eerste bekerronde, Botwinnik - De Ooievaar, in ons clublokaal wordt afgewerkt. Het is de bedoeling dat -in een knock out systeem- elke maand een ronde wordt afgewerkt.

4. Persoonlijke kampioenschappen HSB

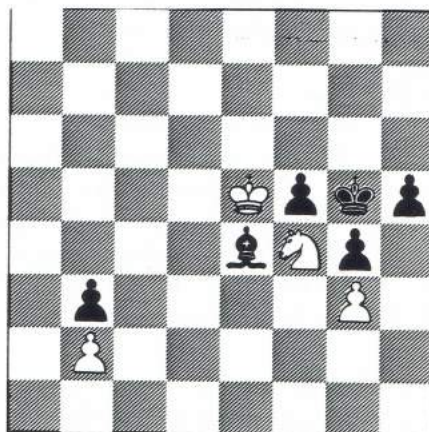
Bij de persoonlijke kampioenschappen van de HSB doen zes Promotiespelers mee, allen in de hoofdgroep. Na 4 van de 9 te spelen ronden staat W.Broekman op de 7e en E. Kuipers op de 9e plaats, elk met 2½ punt. Mi. van Staden en N. Veldhuizen hebben 2 punten, W.Tsai en J. Stoop moeten het totnutoe met 1 punt doen.

Cap Volmac toernooi

Een drietal Promotiespelers doet in Rotterdam mee aan het Cap Volmac toernooi. Dit traditioneel sterk bezette toernooi wordt op onze clubavond op de dinsdag afgewerkt, gedurende een groot deel van ons interne seizoen. Wij hopen de deelnemers aan het Volmac toernooi niettemin regelmatig bij Promotie te kunnen begroeten. Eelco Kuipers heeft met 2 uit 2 daar een prima start, Mildo van Staden gaat redelijk met 1 uit 3 en Ronald Perluka lijkt -anders dan in het 2e- nog wat last te hebben van gewenningsverschijnselen op dit niveau (½ uit 3).

SCHUILHOEKEN

De geschiedenis stond op het punt zich te herhalen. Op 8 oktober 1994 om zes uur 's middags in café "de Eindsput" te Beverwijk zou Willem Broekman het onwaarschijnlijke laten gebeuren. Net als tijdens de wedstrijd die we op 5 februari 1994 in Beverwijk tegen Weenink speelden zou hij de wedstrijd met 4.5 tegen 3.5 in het voordeel van Promotie beslissen. Een van deze punten was afkomstig van Bannink die aan het eerste bord voor de tweede keer tegenover Bierenbroodspot zat en won. Broekman zat wederom tegenover Schoehuis. In het laatste clubblad van het vorige schaakjaar hebben we kunnen lezen hoe Broekman in februari een dolle loper wist te ontlopen en zo erin slaagde zijn partij te winnen. Nu had Schoehuis het tot zijn historische plicht gerekend om een winststelling uit handen te geven. Het enige dat Broekman nog moest doen was net als in februari afbreken, de afgebroken partij samen met ons bij de Griek in Zoetermeer analyseren, een week later samen met Nepveu, onze nieuwe teamleider, terugreizen naar Beverwijk en remise maken. Zelfs het gegeven dat Broekman samen met Nepveu naar Beverwijk terug zou gaan was een teken van de voorzienigheid. Ook in februari was dit immers het geval geweest. Niets stond deze wonderbaarlijke ontknoping nog in de weg.

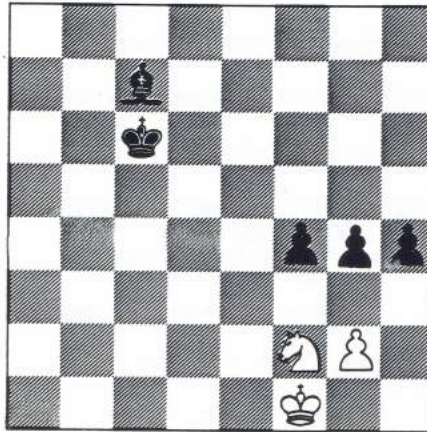
W. Broekman - E. Schoehuis (Weenink), Beverwijk, 1994.

Analyse. 68.Pe6 Kg6 69.Pf4 Kh6 70.Kf6! h4 Anders komt zwart niet verder. 71.gxh4 g3 72.Ke5 g2 73.Pxg2! Lxg2 74.Kxf5 Kh5 75.Kf4 Kxh4 76.Ke3 Kg3 77.Kd2 Le4 78.Kc1 Kf2 79.Kd2 Kf1 80.Kc1 en zwart kan, ondanks zijn stuk meer, niet winnen. De witte koning kan niet uit zijn schuilhoek verdreven worden. De remise is onontkoombaar.

Frappant was dat van de aanwezigen in de speelzaal zowel Bannink, Kalkwijk als Noordhoek eerder in hun schaakloopbaan met dit motief te maken hadden. In 1985 slaagde Bannink er, mede dankzij dit motief, in om zijn partij tegen Jan Kalkwijk remise te houden en zo, nipt voor Ahlers, clubkampioen te worden. Bannink offerde in die partij, tot verbazing van Kalkwijk en mijzelf als toeschouwer, zijn laatste stuk voor

een pion om zo deze thematische remisestelling te bereiken. Na een paar minuten zag ook Kalkwijk het nutteloze van verdere winstpogingen in en bood remise aan.

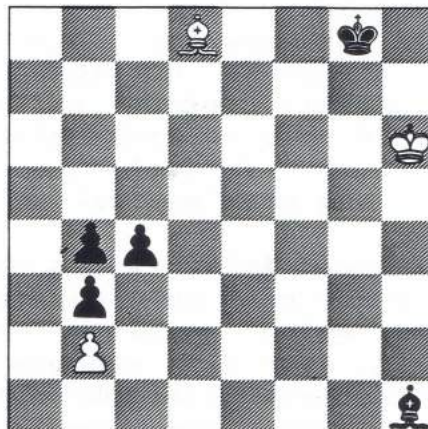
De derde speler die al eens kennis gemaakt had met dit remise mechanisme was Noordhoek. In 1988 brak hij tegen Jan Veldhuizen af in een zo op het eerste gezicht verloren stand. Noordhoek dacht hier overigens duidelijk anders over. Hij claimde zelfverzekerd de remise. Gerhard Eggink, de wedstrijdleader intern, vroeg mij de afgebroken partij te arbitrereren.

H. Noordhoek - J. Veldhuizen (Zoetermeer, 1988)

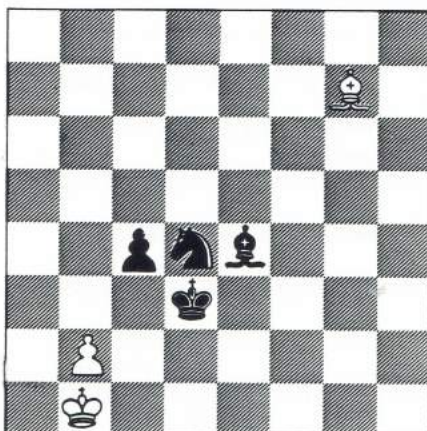
1.g3 2.Ph3 Kd5 (of 2.f3 2.gf3 Kd5 4.Kg2 Kd4 3.Pg1 Ke3 4.Ph3 Lf4 5.Pg1 Kd2 6.Ph3 Le3 7.f4 Kd3 8.f5 Ke4 9.f6 Kf5 10.f7 Lc5 11.Kf3 Le7 12.Pg1 13.Kg6 Kg4 14.Kf7 Pe2 en remise vanwege de dreiging Pg3.) 3.Ke2 Ke4 4.Pg1 Lb6 5.Pf3 h3 6.Pg5 Kf5 7.Ph3 Kg4 8.Pf4! Kf4 en de witte koning kan zich op f1 of h1 verschuilen. Remise.

Het zal niemand verbazen dat dit motief in de eindspelliteratuur al geruime tijd bekend was. Cheron geeft in zijn Lehr- und Handbuch der Endspiele (Zweiter Band; nr. 857) de volgende studie.

André Cheron (1951). 1.Lb6!! Na 1.Lf6? Kf7! 2.Kg5 Ke6 3.Lg7 c3 4.Kg4 Lg2! 5.Kg3 Kf5 6.Kf2 Ke4 7.Ke2 Lf3 wint zwart. 1.c3 2.Ld4 Kf7 3.Kg5 Ke6 4.Lf4 5.Ke3 c2 6.Kd2 Kd4 7.Kc1 met remise. Ondanks zijn materiële overwicht kan zwart niet winnen.

Een variant op dit schuilhoek motief kwam ik in 1990 in de schaakrubriek van Herman Grooten in Trouw tegen. Grooten moest, om een meesterresultaat te behalen, de afgebroken stand van zijn partij tegen Pokojowczyk winnen. Vele zetten lang had Pokojowczyk zijn loper tussen de velden f6 en g7 heen en weer gespeeld. Grooten wist intussen dat de stand remise was en speculeerde erop dat zijn tegenstander nog slechts wachtte op zijn remise aanbod. Het was tijd voor een laatste valstrik.

Pokojowczyk - Grooten (1985)

1.Lf6? Als Pokojowczyk 1.Ka1 gespeeld had was de partij inderdaad in remise geëindigd. Nu volgde 1.Kd2 2.Ka2 Pe6! en wit stond plotseling verloren. Het zwarte paard pakt alle kritieke velden van de loper af. De zwarte koning kan nu veld c1 bereiken zonder lastig gevallen te worden door een schaakje op de diagonaal c1-h6. 3.Le5 Lc2 4.Lf6 Kc1 5.Le5 Lb1 6.Ka3 Kc2 7.Lf6 Kd3 8.Le5 Pd4 9.Lf6 Pc2 10.Ka4 La2 11.Lg7 Lb3 12.Kb5 Kd2 13.Lh6 Kd1 14.Lg5 Pe1 15.Kb4 Kc2 16.Lf6 en nu had 16.Kb1 17.Le5 Ka2 18.Lf6 Pd3 het snelst gewonnen.

Terug naar Beverwijk. Broekman had, mede op aanraden van Nepveu, besloten zijn partij niet af te breken maar uit te spelen. Tragisch. Dat Broekman, maar vooral ook Nepveu, het mene tekel niet begrepen hebben. Een unieke kans om de geschiedenis te herhalen lieten ze nu liggen. Een paar zetten later kon Broekman de partij opgeven en haalden de Weenink spelers opgelucht adem. Even over zes stapten we 'De Eindsprint' met een gelijkspel uit. In Zoetermeer zouden we bij de Chinees de gebeurtenissen nog eens met elkaar nabespreken.

Nadat Bannink bij de giromaat in De Leyens door twee straatrovers overvallen was wilde het met onze nabespreking niet meer vlotten. Gelukkig viel het met de gevolgen voor hem mee. Op de clubavond klonk hij zelfs weer als vanouds toen hij ons de zetten van zijn winstpartij tegen Bierenbroodspot voorspeelde.

Hans Meijer.

BERLINER SOMMER '94

Een mens moet wat over hebben voor zijn schaakprestaties.

Onder dit motto reden drie Promotianen in augustus naar een stad die ooit het symbool was van politieke verscheurdheid, die ooit een grote ruïne en, nog eerder, een waarlijke culturele Metropool was geweest. Berlijn derhalve.

Daar, in Berlijn werd voor de twaalfde keer een groot open toernooi gehouden Berliner Sommer genaamd, met wederom zware bezetting. Een slordige honderd titeldragers mochten elkaar en nog zo'n drie honderd en vijftig titellozen over negen ronden van zich af zien te houden. Onder hen de drie Promotianen, de volstrekt titelloze Bannink (rating 2165), de titelloze Noordhoek (rating 2001) en de al even titelloze titeldrager Nepveu (rating 1998).

Het was aangenaam toeven in de toernooizaal. Bloedmooie dames uit Azerbeidjan paarden gevuldheid van hoofd aan gevuldheid van blouse, lange dames uit de Baltische republieken torenden in schaakkracht boven velen van ons, titellozen uit. Gewis, de toernooizaal was een lust voor hoofd en lendenen!

Daar zaten ze dan, de eerbiedwaardige Bagirov en de vreselijke Glek, Eingorn, Timoshenko in tweevoud en Malisauskas, Suetin en Zeitlin, Kuzmin en Krogius, Magerramow en de loenzende Lerner, kale Klovans en de gebrilde Wahls. En er zaten er nog meer, van wie wij nooit hadden gehoord, maar na dit toernooi wel!

Er was, zoals U al begrepen had, een flink contingent ex-Oostblokkers aanwezig, maar sommigen van hen -veel 'sommigen' eigenlijk toch wel- hadden een bordje 'ISR' bij hun bord staan.....

Enigszins aandoenlijk was dat vele, vooral oudere I(G)M's met 'RUS' bij hun bord sjofel waren gekleed, maar wel op dure Nike's rondliepen. Natuurlijk waren er in dit toernooi ook 'types'. De Oostenrijkse IM Danner die qua uiterlijk leek op een zwerver die zo vanonder de Weense bruggen was weggeplukt. Een Russische WGM van 60+ - ik ben haar naam vergeten - die altoos een wodkaflles in de buurt had, als ze aan zet was overduidelijk zat te murmelen en die tot mijn ontzetting haar blouse niet goed had dichtgeknoopt.

Daar was de Pruisische gentleman-met-borstelhaar Dr. Lehmann, vertaler van het schitterende 'Lehrbuch der Turmendspiele' van Smyslow en Loewenfisch, ooit Donner vernederend binnen twintig zetten, IGM met een rating van 2290, die bij de prijsuitreiking zijn overhemd volstrekt onpruisisch buiten zijn broek had hangen.

Des ochtends na het ontbijt was er ruim gelegenheid Berlijn te verkennen, een overwegend grauwe stad met lange brede allees, een stad waarvan het oostelijk deel de mensheid er automatisch van schijnt te moeten doordringen dat het leven niet voor de lol geleefd wordt.

Daar lag de Reichstag, ooit in brand gestoken, heel misschien zelfs door een geestelijk zwakbegaafde Nederlander van der Lubbe. De plaats ook waar in 1919 hoopvol werd begonnen aan een Duitse republiek die zou eindigen in een twaalf jaar durende nachtmerrie.

Daar ook stond en staat de Brandenburger Tor, ontkomen aan vernietiging vanuit de hemel, een trots en onverzettelijk bouwwerk. Daar lag het beroemde Unter den Linden waar 'der alte Fritz' zijn parades zal hebben afgenomen.

Daar lag de Alexanderplatz, plaats van handeling van een Fassbinder-film met Fritz Lamprecht in de hoofdrol, maar thans vooral opvallend door totale nietszeggendheid: wat er ooit stond staat er niet meer en wat er nu staat had er niet moeten staan.

Daar lag de Kurfuerstendamm, een Kalverstraat op z'n Berlijns, ooit met grandeur - als je goed kijkt zijn er nog wat bleke overblijfselen die het hemelse vuur hebben overleefd - en thans alleen op de Deutschmarken gericht.

Het Sporthotel lag in het noordoostelijke deel van de stad en gaf een aardig idee van de service die de 'Sportler' in de oude DDR van Vadertje Staat kregen. Maar voor een week valt met die service te leven.

Des avonds bij een kleine auto-toer of wandeling merkten we al gauw dat er in de onmiddellijke nabijheid van het sporthotel nog een heel andere service werd geboden, althans nu en waarschijnlijk vijf jaar geleden nog niet.

Langs de weg die ons bij binnenkomst in Berlijn naar onze verblijfplaats voerde stond een lange muur met een chanoeka als versiering.

Daarachter bevond zich een grote begraafplaats.

Het zou te ver gaan om te beweren dat de genoemde Promotianen van hun verblijf in Berlijn een cultureel feest maakten. Een van hen zag musea liever van buiten dan van binnen en verder was niet alles op een voor de toernooigangers gunstige tijd open.

Door contacten van velerlei aard tussen Pruisen en Frankrijk is er in Berlijn een 'Frans kwartier' ontstaan. Daar bevindt zich een museum dat meer dan gemiddelde belangstelling wekte bij een van ons, een museum ter ere van uit Frankrijk afkomstige vluchtelingen die vanaf het eind van de zeventiende eeuw een goed heenkomen hadden gezocht in het protestantse Pruisen. Helaas was het museum op voor ons toernooitijgers ongunstige tijden open, maar de toren die bij het neo-classicistische bouwwerk hoorde kon beklommen worden en dat leverde een goed schouwspel op van bedrijvig Berlijn.

De dierentuin in het oosten van de stad gaf een aardig beeld van de werkverschaffing in de DDR: een mevrouw verkocht toegangskaartjes, een geheel andere mevrouw verscheurde ze bij binnenkomst.

Opvallend was de wat dwangmatige verzekering op de bordjes bij sommige diersoorten dat hun voorkomen in dierentuinen uiterst zeldzaam was, een impliciete reclame uit de DDR-tijd.

De verzameling katachtigen was intussen werkelijk indrukwekkend. Nog maar zeldzaam op deze aardkloot voorkomende exemplaren lagen lui en koninklijk te wezen of liepen ook wel rusteloos heen en weer, kwaadaardige blikken werpend op degenen die hen aanschouwden. Bij het 'Dikhuidenhuis' stonden enkele jonge mannetjes-olifanten met elkaar te stoeien, hun krachten onbedoeld demonstrerend aan de gapers.

Inderdaad, een dierentuin heeft iets vernederends.

Laten we nu echter het eigenlijke doel van de komst naar Berlijn niet langer negeren en ons concentreren op het toernooi.

Met een totaal aantal van 466 deelnemers moet je wel een concertzaal tot je beschikking hebben om iedereen er kwijt te kunnen. In het onderhavige geval waren er twee zalen op verschillende verdiepingen. Boven speelde de 'bovenste' helft, de rest speelde beneden. Boven zat er carbonpapier onder het notatievel en moest de notatie worden ingeleverd, beneden hoefde dat niet. Boven werden alle partijen op flodderschijf vastgelegd. Een aardige manier om je te laten voelen wat je status was tijdens elke ronde!

Alliedrie Promotianen zaten in de onderste helft van de deelnemerslijst die op sterkte was geordend en in de eerste ronde speelden alliedrie dus beneden. De hoop was dat meteen al in de eerste ronde een IM of een IGM bestreden kon worden, maar zo werkte het overduidelijk niet. Eerst na zo'n drie ronden stond er op ieder een IM of FM te wachten. Bannink, die constant goed draaide werd in de laatste 7(!) ronden ingedeeld tegen personen met een internationale rating en scoorde 4,5 punten tegen hen. Hij wist een IM zo sluw een rad voor ogen te draaien dat die in remise-stelling opgaf. Verder greep hij een WGM en een aantal spelers van FM-sterkte. Maar de waardige Bagirow was niet onder de indruk en schoof hem via een 1.b3-tje geruisloos weg en IM Zontakh zette hem op het verkeerde been en leerde hem nederigheid. Bannink speelde zeven maal 'boven'.

Hij eindigde precies achter Krogius op plaats 75 en had het op twee na beste resultaat van alle personen zonder internationale rating. Hij viel om deze twee redenen dan ook twee maal in de prijzen!

Noordhoek had ook een aardige lijst te bestrijden, maar tactische beoordelingsfoutjes, een niet altijd even grote dapperheid, en tijdnood verhinderden een mooiere score dan de 3,5 die hij uiteindelijk in de wacht sleepte. Zijn tpr was echter toch ongeveer gelijk aan zijn rating. Hij speelde vier keer 'boven'.

Die tijdnood was misschien te verklaren door zijn gewoonte om regelmatig bij Zijn Held, de eerbiedwaardige Bagirow te kijken, teneinde te zien hoe je de Aljechin kunt spelen zonder direct van het bord geschopt te worden.

Dan schrijver dezes. Tegen een eerste IM werd te weifelend gespeeld met dus een nul als resultaat. Tegen een tweede IM gaf hij een tikje betere stelling tegen de veertigste zet weg. Tegen een derde sterke speler resulteerde een openings-experiment in een trieste 'Kurzpartie'. Met 4,5 punten eindigde hij in de middenmoot; de behaalde tpr kwam overeen met zijn rating en hij speelde vijf maal 'boven'.

De sterkte van het toernooi wordt goed gedemonstreerd door het feit dat nog in de allerlaatste ronde twee IM's met nog geen vijftig procent in de benedenzaal zaten te spelen, gezellig(?) tegen twee patsertjes. Incidenten waren er niet. Of het moest zijn dat Bernard Bannink in de eerste ronde een slecht-schrijvende pen van Noordhoek had geleend die al zijn energie opeiste, zodat hij tegen een behoorlijk wat zwakkere broeder niet verder kwam dan remise. Of het moest zijn dat mijn tegenstander in de tweede ronde de wedstrijdleiding riep om remise te claimen in een stelling die ik vervolgens moeiteloos won. Of het moest zijn dat een van ons na de achtste ronde zijn sigaren op nooit geheel opgehelderde wijze kwijtraakte, een schanddaad die door de overige twee met ongepaste vrolijkheid werd opgenomen.

Van de andere Berlijngangers mag U een partij verwachten; schrijver dezes verwerkt mogelijk ooit een en ander in een andere rubriek.

O ja, Kuzmin heeft gewonnen.

MN

advertentie

T E K O O P

SCHAAKTRENDS

100 complete partijen van een bepaalde opening of openingsvariant in boekvorm

Handig voor het bestuderen van een (nieuwe) opening(svariant)

Kosten: fl 1,00

Leverbaar ± 1000 varianten

Jacques Vermeulen

P. Scholtenrode 96 Tel: 219562

Flaters in Berlijn

Het skandinavisch was populair in Berlijn. Dit zal wel met de match Anand - Kamsky te maken hebben gehad waarin Kamsky zich ook van deze opening bediende. Hoewel ik deze opening in Nederland slechts in snelschaakpartijen tegen mij heb gehad kreeg ik deze opening in Berlijn wel twee keer tegen. In de eerste partij tegen de Duitser Schalow (zwart) verliep dit als volgt:

1. e4, d5 2. exd5, Pf6 3. Pc3, Pxd5 4. Lc4, e6? 5 Pge2!?

Tijdens de analyse attendeerde Henk Noordhoek mij op de volgende variant: 5. Lxd5, exd5 6. De2+, Le7 (6. ..., Le6 7. Db5+) 7. De5 en wit wint een pion.

Ook het vervolg van de partij werd gekenmerkt door fouten over en weer. Er kwam echter nog een leerzaam pionneindspel op het bord (diag 1). Op deze stelling heeft de zwart-speler middels torenruil bewust aangestuurd. En zeg nu zelf: zien de twee verbonden vrijpionnen er niet indrukwekkend uit? Zie echter wat volgt: 43. b4!, d3 44. Kf2, cxb4. Wit heeft nu een vrijpion op de c-lijn en kan een vrijpion op de koningsvleugel creëren. Nu had ik het simpele 45. c5, Kf6 46.

c6, Ke7 47. h4, a5 48. g5, hxg5 49. hxg5, a4 en wit wint het voor de winst benodigde tempo door 50. c7!, Kd7 51. c8D+, Kc8

en de witte g-pion promoveert met schaak. Helaas speelde ik enigszins ongeconcentreerd 45. Ke3??, waarna de stelling in remise verzandde. Verder scoorde ik 6 uit 9 tegen een gemiddelde tegenstand van 2230, zeker geen slecht resultaat! Alleen in de laatste ronde keek ik raar op toen V. Verdihanov (IM) in de volgende stelling opgaf (diag 2). Kan iemand mij vertellen waarom? Boze tongen beweerden dat mijn tegenstander vast en zeker de laatste trein naar Azerbeidzjan moest halen. Doch bij de prijsuitreiking, enkele uren later, was hij nog aanwezig. Daar bleek ik in de categorie van spelers zonder internationale rating 2e te zijn geworden.

Bernard Bannink.

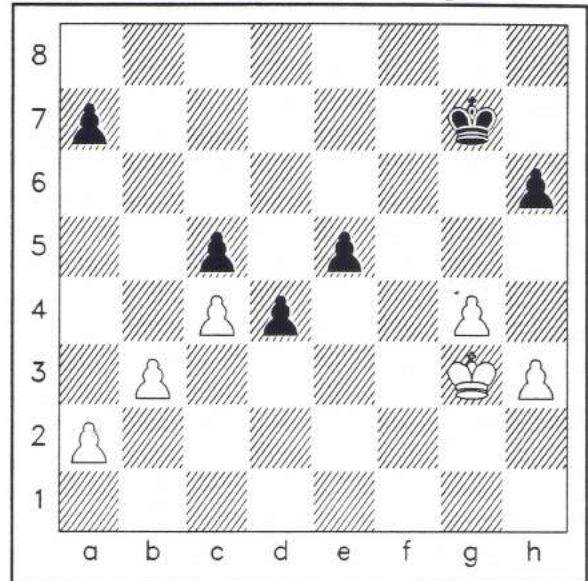

Diagram 1, wit aan zet

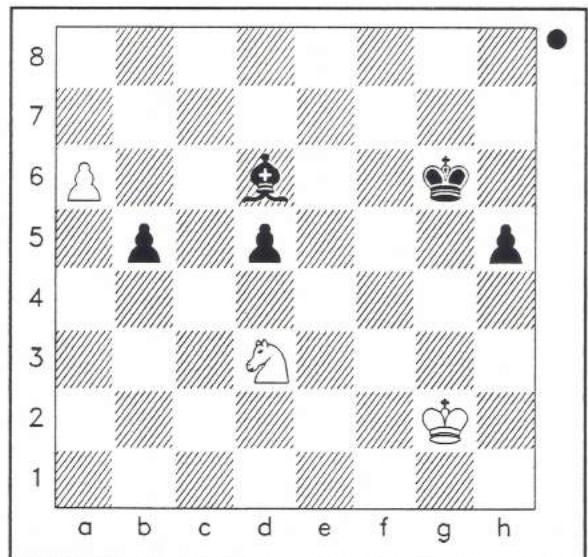

Diagram 2, zwart aan zet

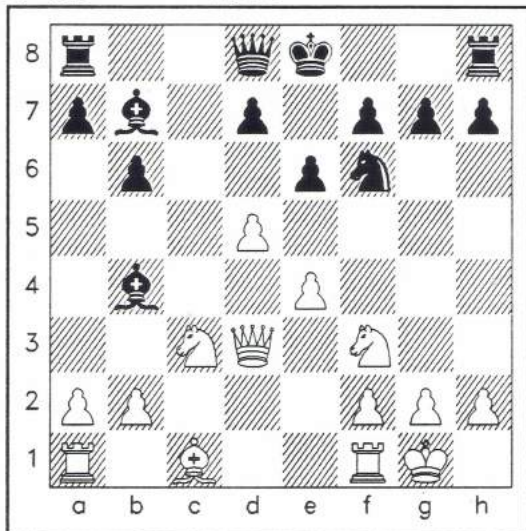
Een kanttekening bij diagram 2: 1.Lb8 Er is geen keus voor zwart. 2.Pe5! Een slimme voortzetting. 2.Kh6 Pc6! Verdihanov zal gedacht hebben dat dit zonder meer voor wit won. De volgende verdediging zal hij buiten beschouwing gelaten hebben. 3.b4! Pxb8 4.b3 a7 5.b2 a8D 6.b1D en de remise is onontkoombaar. De redactie.

Lärmschütz in Berlijn

De eerste twee partijen lukte het nog wel, met moeite, maar daarna begon het gebrek aan nachtrust mij op te breken. Ik deelde namelijk mijn hotelkamer met Bernard B. en een niet nader te noemen derde manspersoon, die we bij wijze van uitzondering in de hotelkamer zonder sigaar aantreffen. Deze persoon bleek echter in zijn slaap nog luidruchtiger te zijn dan hij overdag al is. Kennelijk beleefde hij in zijn dromen zijn partijen opnieuw: van dik hout zaagt men planken! Na de derde ronde (pas na het weekeinde waren de winkels weer open) heb ik mij van een goede nachtrust verzekerd met oordopjes 'Lärmschütz 32 dB'. Bijna had dit een fraai resultaat opgeleverd. In de partij Noordhoek - Teske (IM) wint weliswaar de meester, maar het was een partij die ook anders af had kunnen lopen. Ook meesters blijken gewoon fouten te kunnen maken. Na een partij waarin de kansen vooral bij mij lagen, bleek het uitbuiten van fouten ook een kunst apart te zijn. Een kunst die mijn tegenstander beduidend beter verstond dan ik!

Noordhoek - Teske (IM)
Berliner Sommer '94, 4e ronde

1. e4	c5
2. c3	b6
3. d4	Lb7
4. Ld3	cxtd4
5. cxd4	Pc6
6. Pf3	Pb4
7. Pc3	Pxd3+
8. Dxd3	e6
9. 0-0	Pf6
10. d5	Lb4?

Stand na zet 10 van zwart

Zie diagram. Wit is met voordeel uit de opening gekomen. Na het overtuigen-

de 11. Lg5, h6 (wat anders? Er dreigt 12. e5) 12. Lxf6, Dxf6 13. e5, Df4 (na 13. ..., Dd8 14. dxe6, fxe6 15. Dg6+ kan zwart beter naar huis gaan) 14. Pe2, Df5 15. Dxf5 is het witte voordeel levensgroot. Wit miste echter het stukoffer en speelde:

11. dxe6?	fxe6
12. e5	Lxc3
13. bxc3	Pe4
14. La3	Tc8
15. Tac1	Pc5
16. De3	0-0
17. Pd4	Dh4
18. f3	Df4
19. Dxf4	Txf4
20. Tfd1	La6
21. g3	Tf7

Zie diagram. In deze stelling dreigt de loper op a3 tot passiviteit veroorzaakt te worden. Een voortzetting als 22. f4 ziet er wegens 22. ..., Pa4 23. Lb4, Lc4 beslist niet gezond uit. Vandaar dat de slechte witte loper afgeruild wordt. 22. Lxc5 bxc5 23. Pb3 Le2!?